

Abstrakt

Tato bakalářská práce je zpracována jako přehled fungování soukromého zemědělského sektoru v Československu v období komunismu (1948-1989). Kromě již obecněji známých faktů o průběhu kolektivizace v 50. letech přináší zcela nové a nikým dosud nepublikované informace o životech soukromě hospodařících zemědělců po ukončení kolektivizačního procesu po roce 1960. Specifikum slovenské oblasti se ale vyhýbá, a naopak se teritoriálně zaměřuje na Jižní Čechy.

Strukturálně je práce rozdělena do dvou větších částí. V první se zabývá problematikou chronologicky a ve druhé podrobněji rozebírá jednotlivá stěžejní témata z profesního a privátního života soukromých zemědělců.

Zodpovídá na otázky, jak soukromý zemědělský sektor za komunismu před rokem 1960 i po roce 1960 hospodářsky fungoval, jak se mu povedlo odolat kolektivizaci a jak se jeho aktérům vedlo v soukromí. V závěru vyvrací domněnku dosavadní historiografie o soukromých zemědělcích po roce 1960 jako o zanedbatelných ostrůvcích vytěsněných na okraj společnosti strádajících neustálými perzekucemi a živořících v trvalé bídě. Ukazuje, že situace byla v mnohém směru rozdílnější a komplikovanější a ze všeho nejvíc se odvíjela od regionálních společenských nebo přírodních specifik, ve kterých daný zemědělec žil.

K závěrům dochází skrze metodu sondy deseti vybraných pamětníků soukromě hospodařících alespoň po několik let mezi lety 1960-1989, kterou doplňuje o informace získané z dobových publikací, statistiky a právně-normativních pramenů. Z publikací moderní historiografie čerpá jen v případě 50. let, neboť o soukromých zemědělcích po roce 1960 v Československu dosud žádné odborné dílo nevyšlo. Z archivních pramenů vychází jen málo, protože písemný materiál o soukromých zemědělcích se standartně ve veřejných archivech nenachází a zůstává v soukromém držení jednotlivých osob.